

PRITARTA

Lietuvos Respublikos finansų ministro
2026 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1K-288

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS SIEKIAMŲ TIKSLŲ NACIONALINIAME PLĖTROS BANKE IR JAM KELIAMŲ LŪKESČIŲ

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rašte dėl valstybės siekiamų tikslų nacionaliniame plėtros banke ir jam keliamų lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami nacionalinio plėtros banko UAB ILTE (toliau – Bankas) akcininkės – valstybės, atstovaujamos valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytojos Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, – (toliau – Akcininkas) siekiami tikslai Banke ir jo įmonių grupėje (toliau – valstybės tikslai) bei Bankui ir jo įmonių grupei keliami valstybės lūkesčiai (toliau – valstybės lūkesčiai).

2. Rašte pateikiami valstybės tikslai ir lūkesčiai 2026–2029 metų laikotarpiui.

3. Atsižvelgdamas į pasikeitusius Banko misiją, strateginius tikslus, įstatinio kapitalo dydį ir veiklos modelį, Bankas skatinamojo finansavimo veiklą įgyvendins:

3.1. vykdydamas Banko veiklą – Banko nuosavo kapitalo lėšomis ir privačių ar institucinių investuotojų, įskaitant tarptautines finansų institucijas, pritrauktomis lėšomis teikdamas finansinius produktus ar konsultavimo paslaugas Lietuvoje (toliau – Banko veikla);

3.2. vykdydamas Banko mandatinę veiklą – valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas skatinamąsias finansines priemones (toliau – Banko mandatinę veiklą).

4. Raštu Akcininkas nesiekia apriboti ar išplėsti Banko ar jo valdymo organų teisių ar pareigų. Bankas ir jo valdymo organai privalo vadovautis teisės aktais, Banko įstatais ir kitais Akcininko priimtais sprendimais, gerosios bankų valdymo praktikos principais ir prisiimti atsakomybę už priimamus sprendimus.

II SKYRIUS BANKO MISIJA IR VALSTYBĖS TIKSLAI

5. Bankas, vykdydamas skatinamojo finansavimo veiklą, turi:

5.1. skatinti Lietuvos ekonomikos augimą, konkurencingumą, didinti finansavimo prieinamumą Lietuvoje, siekti užtikrinti finansiškai gyvybingas ir efektyvias investicijas bei prisidėti prie valstybės ekonominės, socialinės ir regionų plėtros;

5.2. optimaliai panaudoti ribotus viešuosius išteklius, užtikrinti lėšų pakartotinį panaudojimą ir didesnę efektyvumą. Banko finansavimu turi būti užtikrinamas tikslingas projektų skatinimas, nukreipiant lėšas į aiškiai nustatytas rinkos spragas ir vykdant veiklą tik tiek, kiek reikia nurodytiems tikslams pasiekti;

5.3. didinti finansavimo prieinamumą Lietuvos verslui, viešajam sektoriui bei žemės ūkiui ir investuoti į tas sritis ar sektorius, kuriuose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus;

5.4. investuoti į svarbius šalies ūkio sektorius, įskaitant didelės apimties viešosios infrastruktūros projektų ir kitų valstybei svarbių strateginių ilgalaikių projektų finansavimą;

5.5. skaidriai ir efektyviai valdyti Banko turimas bei pritrauktas privačių investuotojų lėšas;

5.6. teikti konsultacijas ir ekspertinę pagalbą rinkos dalyviams bei padėti parengti finansiškai atsiperkančius projektus;

5.7. vystyti Lietuvos finansų ir kapitalo rinkas;

5.8. vykdydamas Banko mandatinę veiklą, įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones, projektus ir programas vystomojo bendradarbiavimo srityje ar kitose srityse (pvz., finansines

priemonės ir programas, skirtas verslui įtraukti į Ukrainos atstatymo ir atsigavimo procesus arba investicinio diasporos kapitalo pritraukimo priemonės, su sąlyga, kad joms numatytas asignavimų valdytojų finansavimas);

5.9. siekti, kad Bankas būtų reklasifikuojamas (nebūtų priskiriamas valdžios sektoriui), kartu išlaikydamas savo, kaip juridinio asmens, kurio 100 procentų akcijų priklauso Akcininkui ir kuris turi nacionalinio plėtros banko statusą, rodantį, kad juridinis asmuo yra valstybei reikšmingas, todėl turi tvirtą ir ilgalaikę Akcininko, kuris neplanuoja nuosavybės struktūros pokyčių 2026–2029 metais ir vėlesniais laikotarpiais, paramą.

III SKYRIUS BANKO VEIKLOS PRINCIPAI

6. Bankas, vykdydamas skatinamojo finansavimo veiklą, turi:

6.1. finansavimą teikti tik tais atvejais, kai finansų rinka nepajėgi užtikrinti pakankamo finansavimo arba rinkos sąlygomis verslas ir viešasis sektoriai finansavimo visai negali gauti;

6.2. kurti ir teikti finansinius produktus, kurie paremti laiku nustatytu rinkos finansavimo trūkumu. Banko skatinamojo finansavimo veikla turi būti pagrįsta išankstiniu (angl. *ex ante*), poveikio strategijų, rinkos tyrimų vertinimu;

6.3. efektyviai pritraukti privačių lėšų siekdamas plėsti finansavimo prieinamumą visiems rinkos dalyviams ir mažinti rinkos finansavimo trūkumą, taip pat siekti, kad Banko dalyvavimas sandoryje neviršytų 50 procentų projekto išlaidų, o likusi finansavimo dalis būtų užtikrinama privačių rinkos dalyvių, nebent privatūs rinkos dalyviai tokio finansavimo suteikti negali, o tais atvejais, kai toks finansavimas negalimas, turi vadovautis pagrįstu išankstiniu (angl. *ex ante*), poveikio strategijų, rinkos tyrimų vertinimu;

6.4. stiprinti Lietuvos finansų ir kapitalo rinkas ir veikti papildydamas visą finansų rinką, siekdamas jos neiškraipyti, bendradarbiauti ir nekonkuruoti su finansų ir kapitalo rinkų dalyviais, taip pat kurdamas finansines priemones ar produktus, skirtus finansų ir kapitalo rinkų dalyvių siūlomoms priemonėms papildyti;

6.5. sukurti tokią Banko siūlomų finansinių produktų struktūrą, kad būtų išvengta privačių finansuotojų išstūmimo iš rinkos (angl. *crowding-out*) ir būtų laikomasi valstybės pagalbos taisyklių;

6.6. konsoliduoti Banko administruojamas skatinamąsias finansines priemones ir Banko finansinius produktus ir išnaudoti jų sąveiką;

6.7. derinti skirtingus finansavimo šaltinius, t. y. skatinamojo finansavimo veiklą vykdyti Banko nuosavomis lėšomis, iš privačių ar institucinių investuotojų pritrauktomis lėšomis bei valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos lėšomis;

6.8. pasikeitus rinkos situacijai ir išnykus nustatytam rinkos nepakankamumui, nebeteikti naujo finansavimo tokiose srityse ar sektoriuose, kuriuose finansavimas yra pakankamas;

6.9. teikti visiems rinkos dalyviams konsultacijas apie finansavimo galimybes rinkoje, galimus finansavimo produktus, partnerystes ir (ar) kitą pagalbą;

6.10. užtikrinti, kad Banko (nuosavomis lėšomis teikiamas) finansavimas būtų pagrįstas, proporcingas ir orientuotas tik į finansiškai pagrįstų projektų įgyvendinimą;

6.11. užtikrinti, kad Banko (nuosavomis lėšomis įgyvendinti) finansiniai produktai būtų įgyvendinami laikantis rinkos ekonomikos operatoriaus principo užtikrinant atitiktį Europos Sąjungos valstybės pagalbos ir konkurencijos taisyklėms, prioritetą turi skirti finansavimo rinkos sąlygomis nepakankamumo ir (ar) neoptimalumo padengimui ir viešajam interesui, o ne pelno didinimui;

6.12. taikyti aukščiausius skaidrumo standartus ir depolitizuotos veiklos principus;

6.13. užtikrinti, kad Bankas, vykdydamas skatinamojo finansavimo veiklą, neteiktų finansavimo ir neinvestuotų tiesiogiai ar per Banko valdomas įmones į:

6.13.1. subjektus (jų vadovus, naudos gavėjus, akcininkus, verslo partnerius), kuriems taikomos tarptautinės sankcijos ir (arba) kurie nesilaiko tarptautinių sankcijų reikalavimų;

6.13.2. verslo subjektus, kurie patys ir (ar) kurių akcininkai, naudos gavėjai, atstovai yra registruoti ir (ar) reziduoja, vykdo veiklą Rusijos Federacijos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos aneksuoto Krymo, Moldovos Respublikos Vyriausybės nekontroliuojamos Padniestrės ir Sakartvelo Vyriausybės nekontroliuojamų Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose, taip pat turi arba iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. nėra nutraukę prekybinių įsipareigojimų su šių teritorijų fiziniais ir (ar) juridiniais asmenimis;

6.14. neprisiiimti įsipareigojimų investuoti į kolektyvinio investavimo subjektus, privataus ir rizikos kapitalo bei privačios skolos fondus, kai:

6.14.1. privataus ir rizikos kapitalo bei privačios skolos fondams, jų vadovams, jų valdymo įmonėms, valdytojams ar kitiems asmenims, kurie faktiškai priima ar kontroliuoja privataus ir rizikos kapitalo bei privačios skolos fondų investicinius sprendimus, naudos gavėjams (įskaitant fondo portfelio įmones) taikomos tarptautinės sankcijos ir (arba) jie nesilaiko tarptautinių sankcijų reikalavimų;

6.14.2. verslo subjektams, į kuriuos investuoja privataus ir rizikos kapitalo bei privačios skolos fondai, (jiems, jų vadovams, naudos gavėjams, akcininkams, verslo partneriams) taikomos tarptautinės sankcijos ir (arba) jie nesilaiko tarptautinių sankcijų reikalavimų;

6.14.3. privataus ir rizikos kapitalo bei privačios skolos fondai, jų valdymo įmonės yra registruotos, reziduoja Rusijos Federacijos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos aneksuoto Krymo, Moldovos Respublikos Vyriausybės nekontroliuojamos Padniestrės ir Sakartvelo Vyriausybės nekontroliuojamų Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose;

6.14.4. Lietuvoje registruoto fondo valdytojo valdomo (ar planuojamo valdyti) fondo investuotojai yra registruoti, reziduoja Rusijos Federacijos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos aneksuoto Krymo, Moldovos Respublikos Vyriausybės nekontroliuojamos Padniestrės ir Sakartvelo Vyriausybės nekontroliuojamų Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose.

6.15. tapti strateginiu partneriu tiek valstybės institucijoms, tiek verslo, žemės ūkio ir viešajam sektoriui, aktyviai ir konstruktyviai bendradarbiauti su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant Lietuvos Respublikos ministerijas, kurios skiria asignavimus Banko mandatinei veiklai vykdyti.

IV SKYRIUS BANKO INVESTAVIMO KRYPTYS

7. Bankas vykdys skatinamojo finansavimo veiklą – finansinių paslaugų teikimą valstybės veiklos srityse, kurių plėtrą būtina skatinti, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus. Bankas, siekdamas didinti finansavimo prieinamumą ir vadovaudamasis Banko poveikio strategijomis, investicijas nukreips šiomis pagrindinėmis kryptimis:

- 7.1. konkurencingo ir inovatyvaus verslo skatinimo;
- 7.2. tvaraus verslo ir žemės ūkio plėtros;
- 7.3. infrastruktūros plėtros ir šalies saugumo stiprinimo;
- 7.4. Lietuvos finansų ir kapitalo rinkų plėtros ir stiprinimo.

V SKYRIUS BANKO PRODUKTAI IR LIMITAI

8. Banko finansinės priemonės ar produktai bus nukreipti į pagrindines veiklos kryptis ir sektorius, įskaitant verslo veiklos pradžios skatinimą, verslo vystymą, žemės ūkio veiklos skatinimą, stambias investicijas į Lietuvos infrastruktūrą, taip pat gynybos infrastruktūrą, gynybos ir saugumo pramonės plėtrą bei savivaldybių iniciatyvas.

9. Tokios Banko produktų sąlygos kaip kaina, trukmė, užtikrinimo priemonės bus nustatomos atsižvelgiant į finansavimo gavėjo riziką pagal Banko taikomas rizikos vertinimo metodikas ir kainodaros nustatymo metodiką.

10. Banko produktų taikymas neturės fiksuoto laikotarpio, tačiau bus peržiūrimas atsižvelgiant į pasikeitusius rinkos poreikius ir lėšų pakankamumą.

11. Bankas teiks šiuos finansinius produktus:
 - 11.1. portfelines ir individualias garantijas;
 - 11.2. paskolas, teikiamas per finansų tarpininkus;
 - 11.3. tiesiogines paskolas;
 - 11.4. investicijas į nuosavą kapitalą per finansų tarpininkus (per tarptautines finansų institucijas (pvz., Europos investicijų banką, Europos investicijų fondą) ir (arba) per privačių fondų valdytojų valdomus fondus;
 - 11.5. tiesiogines investicijas į nuosavą kapitalą ar rizikos kapitalą;
 - 11.6. įgyvendins kitokias finansavimo priemones ir kitus finansinius produktus, suderintus su Akcininku (pvz., mišraus finansavimo (angl. *blended finance*) priemonės.
12. Bankas neturėtų tiesiogiai refinansuoti projektų, kai tai nesuderinama su Bankui keliamais tikslais, įskaitant Rašto 6.5 papunktyje nurodytą principą vengti privačių finansuotojų išstūmimo iš rinkos (angl. *crowding-out*) ir laikytis valstybės pagalbos taisyklių.
13. Bankas, savo nuosavomis lėšomis tiesiogiai ar per finansinius tarpininkus investuodamas į nuosavą kapitalą, negali viršyti Banko 30 procentų nuosavo kapitalo ir sukauptų rezervų ribos ir turi siekti, kad ne mažiau kaip 10 procentų nuosavo kapitalo ir sukauptų rezervų (neviršijant 30 procentų viso limito sumos) būtų investuojama per tarptautinių finansų institucijų valdomus finansinius produktus ar priemones.
14. Bankas, per finansų tarpininkus investuodamas nuosavas lėšas į nuosavą kapitalą, neinvestuos daugiau nei 30 procentų fondo arba fondų fondo dydžio, apskaičiuojamo fondo galutinio uždarymo dieną.
15. Bankas, nuosavomis lėšomis investuodamas į nuosavą kapitalą, turi užtikrinti ne mažesnę nei 2 investicijų Lietuvoje svarto efektą. Skaičiuojamas viso investicijų, atliktų Banko nuosavomis lėšomis, portfelio svarto efektas, vertinant investicijoms skirtą ir faktiškai į finansavimo gavėjus Lietuvoje investuotą sumą. Investicijos, pasitelkiant tarptautinių finansų institucijų valdomus finansinius produktus ar priemones, įtraukiamos į svarto efekto skaičiavimą, išskyrus atvejus, kai, nepaisant Banko pastangų, tarptautinės finansų institucijos investavimo politika ar fondo sąlygos neleidžia užtikrinti pakankamų investicijų Lietuvoje.
16. Bankas, Banko mandatinės veiklos lėšas investuodamas į nuosavą kapitalą, gali investuoti pagal su asignavimų valdytojais suderintas schemas.
17. 2026–2029 metais, atsižvelgiant į fiskalinės drausmės taisykles, savivaldos projektams finansuoti nustatomas Banko išmokamų paskolų limitas – 100 mln. eurų. Šis limitas galėtų būti peržiūrėtas atskiru Akcininko raštu.
18. Bankas, investuodamas lėšas, turi laikytis Europos Sąjungos teisės aktuose ir susitarimuose su Europos Komisija nustatytų tvarumo reikalavimų. Papildomai Banko veiklos apimtyje finansuojant projektus, skirtus strateginėms žalioms investicijoms remti pagal intervencinių priemonių sritis, kurioms pagal 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, VI priedą priskiriamas 100 procentų paramos, siekiant su klimato kaita susijusių tikslų, skaičiavimo koeficientas turi būti ne mažesnis kaip 78,901 mln. eurų.

VI SKYRIUS

BANKO VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA, RIZIKOS VALDYMAS IR AUDITAS

19. Banko ir Banko patronuojamųjų (dukterinių) įmonių rizikos valdymo ir vidaus kontrolės sistema turi užtikrinti veiksmingą, nepriklausomą ir skaidrią rizikų valdymo, vidaus audito bei atitikties funkcijų veiklą Banko grupės įmonių lygmeniu (remiantis korporatyvinio valdymo principais), taip pat aiškų valdymo organų atsakomybės pasiskirstymą bei interesų konfliktų prevenciją ir susijusių šalių sandorių kontrolę. Rizikos valdymas turi būti grįstas veiklos organizavimu pagal trijų gynybos linijų (angl. *Three Lines of defence*) modelį, o Banko valdymo organai turi aktyviai dalyvauti rizikų valdymo procesuose, įskaitant rizikų nustatymą, stebėsenos ir kontrolės procesus.

20. Banke turi būti sukurta ir puoselėjama atvira, informacijos dalijimusi ir sąmoningu rizikos valdymu visose grandyse besiremianti rizikos valdymo kultūra.

21. Bankas turi įdiegti rizikos apetito sistemą (RAF) ir rizikos apetito rodiklius (RAS), apimančius finansines ir nefinansines rizikas Banko veiklai, finansuojamai iš Banko nuosavų lėšų. Banko mandatinės veiklos rizikos apetitas nustatomas fondų lygmeniu.

22. Banko rizikos valdymo sistema turi užtikrinti kapitalo pakankamumą pagal Lietuvos banko nustatytus riziką ribojančius reikalavimus. Bankas turi įdiegti vidaus procesą kapitalo pakankamumui vertinti (angl. *Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP*), ypatingą dėmesį skirdamas kapitalo planavimui ir rizikų padengimui kapitalu, naudojamų scenarijų prielaidoms, siekdamas nustatyti jautrumą bei poveikį kapitalui, esant ekonominiams sukrėtimams ir kitoms nepalankioms sąlygoms.

23. Banko likvidumo rizikos valdymas turi užtikrinti galimybę vykdyti įsipareigojimus esant tiek įprastoms, tiek nepalankioms rinkos sąlygoms. Banke įdiegtas vidaus likvidumo pakankamumo vertinimo procesas (angl. *Internal Liquidity Adequacy Assessment Process, ILAAP*) turi užtikrinti likvidumo atsargų kokybę ir pakankamumą, ilgalaikio ir tvaraus finansavimo struktūros kokybę, lėšų šaltinių diversifikaciją ir mažinti priklausomybę nuo nestabilių finansavimo priemonių bei užtikrinti veiklos tęstinumą esant likvidumo krizei.

24. Banke turi būti įdiegtas nuoseklus kredito rizikos valdymo procesas, kuris būtų suderintas su rizikos apetitu, verslo modeliu ir makroekonominėmis sąlygomis, apimtų balansines ir nebalansines pozicijas. Turėtų būti nustatytos kreditų suteikimo, vertinimo, tvirtinimo, dokumentavimo, užtikrinimo, kainodaros, limitų ir stebėsenos per visą kredito gyvavimo ciklą, taip pat probleminių pozicijų nustatymo ir klasifikavimo taisyklės. Kredito rizikos valdymo sistema turi užtikrinti pagrįstą tikėtinų kredito nuostolių (angl. *Expected Credit Loss, ECL*) ir atidėjinių pakankamumo vertinimą.

25. Banke turi būti atliekamas reguliarus naudojamų kiekybinių metodų patikimumo vertinimas. Patikimumo vertinimo proceso metodiniai aspektai ir faktinių reguliariai atliekamų patikimumo vertinimų rezultatai turi būti dokumentuojami, apie juos reguliariai informuojami banko valdymo organai.

26. Bankas turi taikyti procedūras ir vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo, Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo bei šių įstatymų įgyvendinimo priežiūrą vykdančių institucijų reikalavimų, nurodymų laikymąsi ir įgyvendinimą. Atsižvelgdamas į Banko veiklos modelį, būdingas ir (ar) nustatytas pinigų plovimo ir teroristų finansavimo, tarptautinių sankcijų pažeidimo, sukčiavimo rizikas, Bankas klientų, partnerių, tiekėjų atžvilgiu turi taikyti pakankamas priemones minėtoms rizikoms valdyti.

27. Banke turi būti įdiegtos informacinės ir duomenų valdymo sistemos, leidžiančios užtikrinti duomenų ir informacijos saugumą, patikimumą bei laiku nustatyti, matuoti, stebėti, agreguoti, riboti ir kitaip valdyti finansines ir nefinansines rizikas.

28. Bankas privalo užtikrinti išorinį nepriklausomą finansinių ataskaitų auditą, be to, išorės audito paslaugoms turi būti taikomi 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2005/909/EB, reikalavimai, numatantys griežtesnes nepriklausomo audito procedūras ir papildomas patikros pareigas.

VII SKYRIUS FINANSINIAI VALSTYBĖS LŪKESČIAI

29. Valstybės lūkestis –Banko veikla turi būti nenuostolinga.

30. Atsižvelgiant į Banko nuosavo kapitalo dydį, veiklą iš nuosavo kapitalo augimo apimtis ir projekcijas, nustatomi šie Banko nuosavo kapitalo grąžos (angl. *Return on Equity, ROE*) rodikliai:

Metai	Rodiklis
2026 m.	≥ 2 proc.

2027 m.	≥ 2 proc.
2028 m.	≥ 2 proc.
2029 m.	≥ 2 proc.

Išlaidas Bankas gali patirti tik vykdydamas veiklas, susijusias su Rašto 7 punkte nurodytomis Banko investavimo kryptimis bei Banko ekspertinių konsultacijų centro veikla. Kitos veiklos gali būti finansuojamos tik asignavimų valdytojų lėšomis.

31. Atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatyme ir Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme įteisintas išimtis Bankui dėl pelno mokesčio ir dividendų mokėjimo, siekiant per kuo trumpesnę laiką sukaupti privalomąjį ir specialųjį kapitalo rezervus, Bankas turi efektyviai valdyti visus finansinius išteklius, siekdamas per kuo trumpesnę laiką suformuoti privalomąjį ir specialųjį kapitalo rezervus. Akcininkas Bankui nekelia lūkesčio dėl dividendų mokėjimo 2026–2029 metais. Visą pelną Bankas paskirstys į Banko kaupiamus rezervus. Iki šios dienos sukauptus rezervus investicijoms į Banko veiklą Bankas perskirstys į privalomąjį ir specialųjį kapitalo rezervus.

32. Atsižvelgiant į tai, kad 2026–2028 metais reikšmingai išaugs Banko kaštai, susiję su pasirengimu taikyti naują Banko priežiūros modelį, informacinių sistemų diegimu ir atnaujinimu, Banko vidaus procesų esmine peržiūra, sukūrimu ir tobulinimu (rizikų ir vidaus kontrolės valdymo, finansinių produktų kūrimo, rinkos poreikių tyrimų ir poveikio vertinimo, išdo valdymo, konsultacijų ir kt. srityse), ir siekiant sudaryti sąlygas Bankui tinkamai įgyvendinti valstybės lūkesčius, Bankui nustatomi šie išlaidų ir pajamų santykio (angl. *Cost Income Ratio*) rodikliai:

Metai	Rodiklis
2026 m.	85 proc.
2027 m.	80 proc.
2028 m.	75 proc.
2029 m.	70 proc.

33. Banko projektų vykdytojams išmokėtos lėšos turi būti ne mažesnės kaip:

Metai	Rodiklis, iš viso (mln. Eur)
2026 m.	1 150
2027 m.	1 640
2028 m.	1 640
2029 m.	1 640

34. Bankas, skolinantis tiesiogiai ir netiesiogiai per kuriamus finansinius produktus, taip pat su kitais rinkos dalyviais teikdamas bendrojo finansavimo arba bendrojo investavimo lėšas, turi pritraukti ne mažesnes, nei nurodyta, privačių lėšų sumas:

Metai	Rodiklis, iš viso (mln. Eur)
2026 m.	620
2027 m.	700
2028 m.	960
2029 m.	1 390

35. Banko ekspertinių konsultacijų centras, veikdamas kaip partnerystei atvira konsultacijų platforma, padės projektų vykdytojams ir finansų institucijoms kurti patrauklius finansuoti projektus, kurių investicijų vertė turi sudaryti ne mažiau kaip:

Metai	(mln. Eur)	Kiti rodikliai
2026 m.	0	Iki 2027 metų suformuoti Ekspertinių konsultacijų centro komandą, konsultavimo paslaugų krepšelį, įteisinti Ekspertinių konsultacijų centro veiklos atskyrimą nuo Banko vykdomos skatinamojo
2027 m.	500	
2028 m.	500	
2029 m.	500	

		finansavimo veiklos, parengti užmokesčio už Ekspertinių konsultacijų centro teikiamas konsultavimo paslaugas kainodarą. Nuo 2027 metų kasmet suteikti konsultacijų dėl ne mažiau kaip 50 projektų, iš kurių ne mažiau kaip 25 projektai būtų pateikę finansų įstaigai (-oms) paraiškas dėl finansavimo. Nuo 2027 metų kasmet apmokyti ne mažiau kaip 200 viešojo ir privataus sektorių specialistų.
--	--	--

36. Banko finansuotų veiklų apimtys pasinaudojant tarptautinių finansų institucijų ir Europos Komisijos garantijomis:

Metai	(mln. Eur)
2026 m.	0
2027 m.	100
2028 m.	200
2029 m.	250

VIII SKYRIUS NEFINANSINIAI VALSTYBĖS LŪKESČIAI

37. Bankui keliami tokie nefinansiniai valstybės lūkesčiai:

37.1. Banko veiklos strategijos ir vidaus politikos srityje:

37.1.1. Rašto pagrindu parengti Banko 5 metų veiklos strategiją (toliau – Banko veiklos strategija), Banko 3 metų vidutinio laikotarpio veiklos planą ir metinius veiklos įgyvendinimo planus bei atlikti Banko veiklos strategijos vidurio laikotarpio peržiūrą;

37.1.2. parengti Banko poveikio strategijas ir Banko vidaus politikas, atsižvelgiant į Banko veiklos strategiją;

37.1.3. remiantis Banko poveikio strategijomis, užtikrinti sklandų suderinamumą ir papildomumą (sinergiją) tarp valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos, tarptautinių finansų institucijų lėšų bei Banko nuosavų lėšų;

37.1.4. atnaujinti Banko poveikio strategijas ne rečiau kaip kas 3 metus;

37.1.5. laikantis korporatyvinio valdymo principų ir siekiant aukščiausių skaidrumo, etikos ir socialinės atsakomybės standartų, patvirtinti vidaus politikų ir procedūrų aprašus, kuriais bus reglamentuota efektyvi Banko veikla;

37.1.6. peržiūrėti Banko vidaus politikas ne rečiau kaip kas 3 metus;

37.1.7. patvirtinti viešinamų Banko politikų sąrašą ir viešinti šias politikas Banko interneto svetainėje Banko nustatyta tvarka. Papildomai viešinti Banko kredito rizikos nustatymo principus;

37.2. privačių lėšų pritraukimo ir garantijų Banko veiklai vykdyti srityje:

37.2.1. pritraukiant privačių lėšų aktyviai bendradarbiauti su tarptautinėmis finansų institucijomis bei naudotis tarptautinių finansų institucijų ir Europos Komisijos paskolomis ir garantijomis finansuojant savo veiklą. Siekdamas glaudžiau bendradarbiauti su tarptautinėmis finansų institucijomis Bankas, suderinęs su Akcininku, gali investuoti į tarptautinių finansų institucijų akcijas;

37.2.2. ne vėliau kaip iki 2026 m. gruodžio 31 d. siekti gauti kredito reitingą, lygų Lietuvos Respublikos kredito reitingui arba, kiek įmanoma, jam artimą. Parengti finansavimosi planą ir pagal jį pritraukti lėšų Banko veiklai finansuoti;

37.2.3. ne vėliau kaip iki 2027 m. gruodžio 31 d. siekti išplatinti pirmąją obligacijų emisiją. Obligacijų išleidimo sąlygos ir gautų lėšų bendra kaina turi atitikti geriausias rinkos sąlygas išleidimo

metu, pasinaudojant visais įmanomais kiekvienos emisijos ir viso finansinio ciklo kaštus optimizuojančiais sprendimais (pvz., pasitelkiant reitingavimo ar kitas priemones). Bankas turi įvertinti įvairias obligacijų platinimo alternatyvas (pvz., privatų obligacijų platinimą), jeigu tokiu būdu būtų sukuriama naujos finansavimo priemonės, pritraukiama naujų kapitalo rinkos dalyvių, užpildomas galimas finansavimo trūkumas ar kainodara tampa patrauklesnė nei obligacijas platinant viešuoju būdu;

37.2.4. ne vėliau kaip iki 2028 m. gruodžio 31 d. siekti įgyvendinti antrąjį sekiuritizacijos projektą;

37.3. Banko konsultavimo veiklos srityje:

37.3.1. teikti techninę ir projektų rengimo pagalbą, siekiant padėti viešajam sektoriui parengti projektus ir teikti konsultacijas dėl finansavimo;

37.3.2. teikti visiems rinkos dalyviams konsultacijas apie finansavimo galimybes rinkoje, galimus finansavimo produktus, partnerystes ir (ar) kitą pagalbą;

37.3.3. bendradarbiauti su valstybės institucijomis ir įstaigomis, teikiant siūlymus dėl finansavimui teikti reikalingos teisinės bazės tobulinimo;

37.3.4. bendradarbiauti ir dalintis ekspertinėmis žiniomis su valstybės institucijomis ir įstaigomis, joms įstatymų nustatyta tvarka rengiant siūlymus dėl finansavimui teikti reikalingos teisinės bazės tobulinimo;

37.4. kapitalo rinkų skatinimo ir plėtros srityje:

37.4.1. aktyviai prisidėti prie Lietuvos finansų ir kapitalo rinkos plėtros, veikti kaip emitentui, investuotojui ir produktų fasilitatoriui, prisidėti prie verslo ir viešojo sektoriaus subjektų finansinio raštingumo skatinimo, t. y. platinti emisijas tiek tarptautinėse, tiek vietos rinkose, rinkai pasiūlyti trumpalaikių pinigų rinkos priemonių, dalyvauti tiek tradicinių, tiek inovatyvių vertybinių popierių sandoriuose, siūlyti įvairesnes finansines priemones (pvz., finansavimą per obligacijas, o ne tik paskolas), teikti garantijas už kitų emitentų finansines priemones, įgyvendinti sekiuritizacijos sandorius ir t. t.;

37.4.2. tobulinti verslo ir viešojo sektoriaus, įstaigų ir organizacijų finansinį raštingumą;

37.4.3. teikti už finansų ir kapitalo rinkas atsakingoms institucijoms pasiūlymus ir ekspertinę pagalbą dėl būtinų sprendimų, siekiant pagerinti investicinę aplinką ir finansavimo prieinamumą Lietuvoje;

37.5. Bankui keliama kiti nefinansiniai valstybės lūkesčiai:

37.5.1. Banke įdarbinti aukštos kvalifikacijos ir kompetencijos darbuotojus, reikalingus Banko veiklai vykdyti;

37.5.2. įdiegti skaidrią, atsakingą, su rizikos valdymu suderintą atlygio sistemą, apimančią vadovus, priežiūros organų narius ir darbuotojus, kurių profesinė veikla ir (arba) priimami sprendimai gali turėti reikšmingą poveikį Banko prisiimamoms rizikoms;

37.5.3. suderinti atlygio politiką su Banko strateginiais tikslais, vertybėmis ir ilgalaikiais interesais, kartu užtikrinant interesų konfliktų prevenciją. Banko atlygio politikoje turėtų būti aiškiai įvardijamos darbuotojų, kurių veikla daro didžiausią įtaką rizikai, kategorijos bei nustatomas fiksuotosios ir kintamosios atlygio (skatinimo) dalies santykis. Skaidrumui stiprinti informacija apie kintamąją atlygio dalį turėtų būti atskleidžiama laikantis nustatytų reikalavimų;

37.5.4. sustiprinti Banko padalinius, kurie atsakingi už rizikų ir atitikties valdymą, užtikrinti veiksmingus informacijos teikimo, raportavimo ir eskalavimo kanalus Akcininkui, periodiškai teikti informaciją apie ne tik esminę rizikos ir atitikties informaciją bei incidentus, bet ir planinę, strateginę bei kitą reikšmingą informaciją;

37.5.5. atsižvelgiant į Banko mandatinės ir balansinės veiklų apimtis ir skirtumus, vidaus audito funkcijai vykdyti turi būti skiriami pakankamai žmogiškųjų išteklių;

37.5.6. sustiprinti Banko padalinį, kuris atsakingas už investicijas į nuosavą kapitalą, iki 2028 m. sausio 1 d. sukurti investicijų į nuosavą kapitalą valdymo sistemą laikantis investavimo į privatų kapitalą politikos reikalavimų ir sustiprinti reikalingus gebėjimus;

37.5.7. sustiprinti Banko padalinį, kuris atsakingas už rinkos trūkumo analizę, taip pat sukurti Banko finansinių produktų ir projektų (investicijų) poveikio vertinimo kompetenciją ir iki 2027 m. rugsėjo 30 d. integruoti į rinkos trūkumo ir finansavimo poveikio vertinimo procesą;

37.5.8. parengti Banko investicijų poveikio Lietuvos ekonomikai matavimo rodiklio (-ių) metodiką (apimant poveikio vystomajam bendradarbiavimui aspektus ir poveikio vertinimą projektų lygmeniu) ir ne vėliau kaip nuo 2027 m. rugsėjo 30 d. pradėti skelbti apie Banko investicijų poveikį;

37.5.9. iki 2027 m. sausio 1 d. pasirengti įgyvendinti Banko priežiūros institucijos taikomus reikalavimus, užtikrinti ne mažesnę nei finansų sektoriuje skaitmeninio veiklos atsparumo reikalavimų taikymą atsižvelgiant į Banko veiklos modelį su priežiūros institucija suderinta apimtimi bei vadovaujantis 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/2554 dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1060/2009, (ES) Nr. 648/2012, (ES) Nr. 600/2014, (ES) Nr. 909/2014 ir (ES) 2016/1011;

37.5.10. iki 2028 m. gruodžio 31 d. įdiegti Banke veiklos modeliui pritaikytą (-as) informacinių technologijų ir rizikos valdymo sistemą (-as), kuri (-ios) užtikrintų tinkamus saugumo reikalavimus, atitiktų Banko veiklos modelį, visiškai apimtų Banko vykdomas funkcijas;

37.5.11. nuolat vertinti dirbtinio intelekto produktų taikymo Banko veiklos procesuose galimybes;

37.5.12. siekti ne mažesnio nei A gerosios valdysenos indekso, taip pat vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, tarptautinių finansų institucijų veiklos ir Europos nacionalinių plėtros bankų ir (ar) nacionalinių plėtros įstaigų geriausios praktikos standartais;

37.5.13. užtikrinti Banko teikiamų paslaugų kokybę ir orientaciją į klientus: įdiegti priemones, kurios leistų pagerinti paslaugų kokybę ir pagreitinti paslaugų, finansinių produktų bei informacijos teikimą Banko klientams. Plėtoti bendradarbiavimą su ministerijomis ir suinteresuotosiomis šalimis. Nuolat atlikti Banko klientų apklausas;

37.5.14. parengti ir su Akcininku susiderinti tarpusavio komunikacijos veiksmų schemą.

IX SKYRIUS

BANKO VEIKLOS SKAIDRUMAS, ETIKOS PRINCIPAI IR ATSKAITOMYBĖ

38. Banko stebėtojų taryba turi patvirtinti Banko valdybos nariams ir darbuotojams taikomą Banko etikos kodeksą, nustatyti pereinamųjų situacijų tarp viešojo ir privataus sektoriaus (angl. *Revolving Door*) valdymo principus bei patvirtinti atvėsimo laikotarpio reikalavimus, pagal kuriuos turėtų būti numatyti buvusių Banko darbuotojų ar vadovų galimybių investuoti į Banko išleistus vertybinius popierius ar kitaip naudotis konfidencialia informacija apribojimai, taip užtikrinant piktnaudžiavimo rinka prevenciją.

38¹. Bankas turi veikti vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatyme įtvirtintu skaidrumo principu, užtikrinti patikimo juridinio asmens reputaciją, todėl turi nustatyti Banko valdybos narių susitikimų su verslo subjektais, finansų rinkos dalyviais ar kitais suinteresuotais asmenimis fiksavimo tvarką ir informaciją apie tokius susitikimus skelbti Banko interneto svetainėje.

39. Bankas turi sukurti ir įdiegti bendradarbiavimo su atsakingomis nacionalinėmis ir Europos priežiūros institucijomis, įskaitant Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, sistemą, siekdamas užtikrinti veiklos skaidrumą, korupcijos, įskaitant užsienio pareigūnų papirkimą tarptautiniuose verslo sandoriuose, bet tuo neapsiribojant, taip pat sukčiavimo, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją.

40. Bankas kartu su Akcininku kartą per metus teiks Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komitetui informaciją apie Banko veiklos metinius rezultatus, įskaitant įgyvendinamas antikorpines, skaidrumo ir atitikties priemones. Ši informacija teikiama tokia apimtimi ir būdu,

kurie leistų užtikrinti Banko priimamų ekonominių sprendimų nepolitizavimą ir Banko konfidencialios informacijos apsaugą.

41. Bankas atsakingai vertins politiškai pažeidžiamiems (paveikiamiems) asmenims (toliau – PEP) teikiamo finansavimo keliamas rizikas. Kai Bankas, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais ir Banko patvirtintais rizikos vertinimo kriterijais, nustatys, kad konkretaus PEP keliamos rizikos yra nepriimtinos ir nėra priemonių joms suvaldyti, Bankas tokio finansavimo neteiks. (galioja iki 2026-12-31)

41. Bankas atsakingai vertins politiškai pažeidžiamiems (paveikiamiems) asmenims (toliau – PEP) teikiamo finansavimo keliamas rizikas, išskyrus atvejus, kai Bankas negali teikti finansavimo PEP, kaip nustatyta Nacionalinio plėtros banko įstatyme. Kai Bankas, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais ir Banko patvirtintais rizikos vertinimo kriterijais, nustatys, kad konkretaus PEP keliamos rizikos yra nepriimtinos ir nėra priemonių joms suvaldyti, Bankas tokio finansavimo neteiks. (galioja nuo 2027-01-01)

42. Bankas finansinę apskaitą turi tvarkyti laikydamasis teisės aktų reikalavimų ir kasmet rengti finansines ataskaitas, kurios privalo būti audituojamos nepriklausomos tarptautiniu mastu pripažintos audito kompanijos.

43. Bankas turi viešinti visus finansavimo gavėjus ir galutinius naudos gavėjus savo interneto svetainėje teisės aktų nustatyta tvarka.

44. *Pripažįstu netekusiu galios.*

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Banko stebėtojų taryba turi reguliariai (ne rečiau kaip kas ketvirtį) palaikyti kontaktus su Akcininku. Akcininkui turi būti periodiškai (ne rečiau kaip kas ketvirtį) ir pagal reikalavimą teikiama informacija apie Banko veiklą, Banko strateginių dokumentų (Banko veiklos strategijos, 3 metų vidutinio laikotarpio veiklos plano ir metinių įgyvendinimo planų) įgyvendinimą, Banko finansinę būklę ir pagrindinius veiklos rezultatus, taip pat informacija apie Rašte nurodytų lūkesčių įgyvendinimą, rizikos valdymą (finansines ir nefinansines rizikas).

46. Banko valdymo organai ir toliau tęs gerąją įmonių valdysenos praktiką ir kartą per metus atliks savo veiklos vertinimą, taip pat imsis tolesnių Banko valdymo organų veiklos tobulinimo veiksmų.

47. Banko valdymo organai turi veikti nepriklausomai, tačiau Akcininkui pranešti apie reikšmingas rizikas ar neatitiktis, susijusias su Akcininko interesais:

47.1. Banko generalinio direktoriaus pasikeitimą;

47.2. esamus ir potencialius Banko stebėtojų tarybos narių interesų konfliktus;

47.3. esamus ar potencialius teisminius ginčus su Banku, kurie gali būti reikšmingi Banko veiklai;

47.4. vidaus ar išorės auditų metu nustatytus reikšmingus trūkumus ir (ar) nustatytas esmines rizikas (apie reikšmingus trūkumus – nedelsdami);

47.5. įtariamą Banko darbuotojų ar pagal sutartis su Banku susijusių trečiųjų asmenų sukčiavimą;

47.6. galimą žalą visuomenei, aplinkai, ekonomikai ar valstybės saugumui;

47.7. *Pripažįstu netekusiu galios;*

47.8. bet kokio masto korupciją ar politinę intervenciją;

47.9. kitas esmines rizikas, keliančias grėsmę Banko veiklos tęstinumui;

47.10. kitus, galimai su Akcininko interesais susijusius, svarbius Banko sprendimus.